

i Loven særligt betegnes med Navn. Det forekommer mig, som om Ministeren paa en Maade henkastede, at der forelaae Exempler paa en Art offentlige Stiftelser, som han troede, at Ministeriet i det Hele taget ikke kunde betragte som indbefattede under Loven, og som ikke her kunde henføres under offentlige Stiftelser saaledes, som denne Benævnelse maatte forstaaes i Loven. Som en saadan Art nævnte han Klostergodset, og han var af den Formening, at nogle af dem, der have bragt Loven frem, meente, at disse ogsaa indbefattedes under Lovens Omraade. Det er ganske vist, at de Stiftelser, der ved mange Leiligheder have gjort Krav paa at nyde Godt af at være offentlige Stiftelser — man kalde dem nu Klostre eller ikke — ogsaa ere offentlige Stiftelser ligeoverfor denne Lov, og det gjælder altsaa at undersøge, hvilke Stiftelser der have gjort sig Fordele paa Statens Regning af Benævnelsen „offentlig Stiftelse“. Den ærebe Minister har nævnt Stempelansættelsen. Der har til forskjellige Tider været indrømmet alle disse Godser, Klostergodset etc., som jeg har tænkt mig indbefattet her under Lovens Omraade, mange Fordele, hvorfor Staten ogsaa har erhvervet en langt større Ret over disse Eiendomme, som Staten haandhævede under den døde Haand, end over alle andre Eiendomme, og der vil deri findes Begrænsninger, uden at man i Loven behøver at gaae til en Benævnelse af de enkelte Godser; men, skulle vi gaae til en Benævnelse af de enkelte Godser og de enkelte Stiftelser, da komme vi til at gaae til Creations-Patenterne, og da siger jeg: Dersom I paavise en eller anden Stiftelse, som nu kaldes Kloster, som Kongen har oprettet personlig, ligegyldigt om det er til Ære for en afdød Person eller ikke, og forbeholdt sig Tilsynet med i den Grad, at han skulde have Meddelelse om, hvad der foregaaer, at der skulde søges Bestemmelser hos ham om,

hvoreledes Stiftelsen skulde bruges og benyttes, fort sagt, at han har forbeholdt sig Controlen, saa er det i dette Land en offentlig Stiftelse. Hvem er Arvingen af den kongelige Myndighed her i Landet? Kongen selv personlig; den souveraine Konge har ikke havt nogen privat Eiendom, han kan efter Begrebet ingen privat Eiendom have; det, han har givet, var Statens, og det, han har forbeholdt sig Tilsynet med, er nu Statsmagtens, som den nu er formet, og, forsaavidt der skal gives Bestemmelser, som skulle være gennemgribende og vedvarende, saa er det den lovgivende Magts Sag, hvorimod det er Regjeringens, Bestyrelsens, Administrationens Sag at sørge for de bestaaende Loves Anvendelse med Hensyn til den daglige Udvikling af Forholdet. I disse Antydninger skulle vi, troer jeg, finde en meget god Veiledning, og gaaer man ud derfra, saa vil man finde, at mange Stiftelser, som nu gjøre Fordring paa at kaldes private, ved en nærmere Undersøgelse ville findes at være offentlige og selv have gjort Fordring paa at være offentlige; der er endogsaa de Stiftelser, der have været offentlige i den Grad, at, dersom Staten ikke havde taget dem under Armene og hjulpet dem igjennem, saa havde de slet ikke bestaaet, og derved ere de ogsaa blevne offentlige, om de end ikke have været det tidligere.

R e t t e l s e.

Nr. 81, Sp. 1270, Lin. 6 f. o. staaer: „Krogh“ som „Fraværende“, skal være: „Fraværende med Orlov“